

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра аерокосмічних радіоелектронних систем (№ 501)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Транс'юнкційної освітньої програми
І.В. Павліков
(підпис) (ім'я та прізвище)
№ 02066769
« 29 » 08 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інтелектуальна власність

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 17 «Електроніка та телекомунікації»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 172 «Телекомунікації та радіотехніка»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків 2021 рік

Розробники: Жила С.С., завідувач каф. 501, к.т.н., доцент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

Власенко Д.С., асистент каф. 501.

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри №501 аерокосмічних радіоелектронних систем

(назва кафедри)

Протокол № 12/20-21 від « 25 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

к.т.н., доцент

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

С.С. Жила

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	<p style="text-align: center;">Галузь знань <u>17 «Електроніка та телекомунікації»</u> <small>(шифр та найменування)</small></p> <p style="text-align: center;">Спеціальність <u>172 «Телекомунікації та радіотехніка»</u> <small>(код і найменування)</small></p> <p style="text-align: center;">Освітня програма <u>Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси</u> <small>(найменування)</small></p> <p style="text-align: center;">Рівень вищої освіти: другий (магістерський)</p>	Обов'язкова
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2021/2022
Індивідуальне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр
Загальна кількість годин – 120 кількість годин аудиторних занять*) - 40/ загальна кількість годин - 120		1-й
		Лекції *)
		24 годин
		Практичні *)
		16 годин
		Лабораторні *)
	–	
	Самостійна робота	
	80 годин	
	Вид контролю	
	модульний контроль, залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 40/80

*) Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: дати знання з основ інтелектуальної власності та отримання необхідних знань для забезпечення охорони, використання та захисту прав інтелектуальної власності.

Завдання: вивчення основних понять, внутрішньодержавних і міжнародних законів та нормативно-правових актів у сфері інтелектуальної власності.

Компетентності, які набуваються:

- здатність виявляти сутність проблем у професійній сфері, знаходити адекватні шляхи щодо їх розв'язання;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність), знаходити оптимальні шляхи щодо їх реалізації;
- здатність до самостійного пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність спілкуватися іноземною мовою;
- здатність вести професійну, у тому числі науково-дослідну діяльність, у міжнародному середовищі;
- здатність діяти з урахуванням етичних міркувань (мотивів);
- здатність виявляти адекватну сутність науково-технічних проблем в професійній галузі, та застосовувати для їх вирішення відповідні математичні, наукові і технічні методи, а також технічні засоби і комп'ютерне програмне забезпечення;
- здатність демонструвати, аналізувати і використовувати знання друкованих та електронних ресурсів (в тому числі іншомовних) науково-технічної, довідникової та наукової інформації щодо стану, та тенденцій розвитку радіоелектронних пристроїв та систем;
- здатність використовувати знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій, а також навичок у програмуванні при розробках та дослідженнях в професійній галузі;
- здатність розробляти робочу проектну й технічну документацію, оформляти закінчені проектно-конструкторські роботи в галузі радіоелектроніки з перевіркою відповідності розроблювальних проектів і технічної документації стандартам, технічним умовам та іншим нормативним документам;
- здатність розробляти методичні і нормативні документи, що стосуються випробувань, перевірки якості радіотехнічних виробів, об'єктів та систем;
- здатність виконувати роботи з технічної підготовки до випробувань та сертифікації радіотехнічного обладнання.

- здатність здійснювати патентні дослідження з метою забезпечення патентної чистоти нових проектних рішень і їхньої патентоспроможності з визначенням показників технічного рівня проєктованих виробів;
- здатність готувати заявки на винаходи, корисні моделі й промислові зразки, свідоцтва про реєстрацію авторського права на комп'ютерну програму, організувати роботи зі здійснення авторського нагляду при виготовленні, монтажі, налагодженні, випробуваннях і здачі в експлуатацію радіоелектронних пристроїв та систем.

Очікувані результати навчання:

- знати і розуміти сучасні фізико-математичні та технічні методи дослідження та аналізу складних технічних систем, об'єктів та процесів, що застосовуються в інженерній і дослідницькій практиці;
- знати методологію наукових досліджень, процес і підходи до обробки теоретичної та практичної інформації; знати порядок апробації основних елементів наукової новизни. Вміти формулювати мету і завдання дослідження, скласти план дослідження, вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій, використовувати сучасні методи наукового дослідження;
- вміти представляти та обговорювати наукові результати іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формах, приймати участь у наукових дискусіях і конференціях;
- вміти розробляти робочу проєктну й технічну документацію, оформляти закінчені дослідницькі та проєктно-конструкторські роботи в галузі радіоелектроніки з перевіркою відповідності розроблювальних проєктів і технічної документації стандартам, технічним умовам та іншим нормативним документам;
- орієнтуватися в патентній інформації і документації, вміти досліджувати і кваліфіковано формулювати ознаки новизни в об'єктах, які розробляються, знати як оформляти заявки на винаходи, вміти аналізувати технічні рішення з метою визначення їх охороноздатності і патентної чистоти;
- Знати та розуміти закони та методи міжособистісних комунікацій у професійній сфері, праці в колективі, адаптивності. Вміти підтримувати гармонійні ділові та особистісні контакти, як передумову ділового успіху;
- Знати і вміти використовувати загальні положення права інтелектуальної власності, її інститутів, понять та видів об'єктів і суб'єктів права інтелектуальної власності, підстав виникнення, умов і порядку використання її результатів, порядку та способів захисту порушених прав;
- Знати сутність і зміст, особливості педагогічної моралі, категорій, норм, принципів, функції у процесі педагогічної діяльності, характеристики педагогічного процесу вищої школи, форми організації навчального процесу та використання педагогічних технологій.

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Основні положення, система правової охорони та захист об'єктів права інтелектуальної власності

Тема 1. Поняття і структура інтелектуальної власності

Інтелектуальна власність, як об'єкт авторського права. Об'єкти авторського права та суміжних прав. Об'єкти промислової власності.

Тема 2. Об'єктивне право інтелектуальної власності

Поняття об'єктивного права інтелектуальної власності. Міжнародні і внутрішньодержавні джерела права інтелектуальної власності.

Тема 3. Суб'єктивне право інтелектуальної власності

Поняття суб'єктивного права інтелектуальної власності. Склад і юридичні властивості суб'єктивних прав інтелектуальної власності.

Тема 4. Суб'єкти права інтелектуальної власності

Поняття та класифікація суб'єктів права інтелектуальної власності. Первинні та похідні суб'єкти права інтелектуальної власності.

Змістовний модуль 2. Отримання прав на об'єкт інтелектуальної власності та державна система його охорони та захисту. Правила і вимоги до опису патента

Тема 5. Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності

Задачі та сфера управління Державної служби інтелектуальної власності. Комплекс пасивних та активних дії щодо охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

Тема 6. Патентне право: поняття, загальна характеристика, джерела

Інтелектуальна власність на винахід, корисну модель та промисловий зразок. Об'єктивне патентне право.

Тема 7. Об'єкти та суб'єкти патентного права: поняття, види, умови правової охорони

Об'єкти патентного права: поняття, види, та правова охорона. Суб'єкти патентного права. Зміст суб'єктивних патентних прав

Тема 8. Патент: поняття, види та порядок отримання.

Правила і вимоги до опису патенту. Складові патенту, на які звертають увагу спеціалісти. Процедура оформлення прав на об'єкт інтелектуальної власності: документація, нормативні акти, мито та збори. Суб'єктивні патентні права.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Система правової охорони та захист об'єктів права інтелектуальної власності					
Тема 1. Поняття і структура інтелектуальної власності	10	2	2		6
Тема 2. Об'єктивне право інтелектуальної власності	12	2	2		8
Тема 3. Суб'єктивне право інтелектуальної власності	12	2	2		8
Тема 4. Суб'єкти права інтелектуальної власності	14	4	2		8
Модульний контроль					
Разом за змістовним модулем 1	48	10	8		30
Змістовний модуль 2. Отримання прав на об'єкт інтелектуальної власності					
Тема 5. Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності	14	2	2		10
Тема 6. Патентне право: поняття, загальна характеристика, джерела	16	4	2		10
Тема 7. Об'єкти та суб'єкти патентного права: поняття, види, умови правової охорони	16	4	2		10
Тема 8. Патент: поняття, види та порядок отримання	26	4	2		20
Модульний контроль					
Разом за змістовним модулем 2	72	14	8		50
Контрольний захід					
Усього годин	120	24	16		80

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія становлення інтелектуальної власності. Характеристика деяких міжнародних договорів	4
	Інтелектуальна діяльність як складова творчого процесу та соціально-економічного розвитку суспільства	
	Права інтелектуальної власності: поняття, джерела та співвідношення права інтелектуальної власності та права власності	
	Зміст права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності	
2	Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні	4
	Авторське право та суб'єкти АП	
	Об'єкти авторського права: поняття, види, твори, які не є об'єктами АП	
	Зміст авторського права	
3	Суміжні права	4
	Правова охорона суміжних прав	
	Об'єкти та суб'єкти патентного права	
	Порядок отримання (набуття) прав на об'єкти патентного права	
4	Правила та основні вимоги написання та оформлення патентів	4
	Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори	
	Права на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності та правова охорона нетрадиційних ОІВ	
	Українські та міжнародні бази патентів. Пошук патенту-прототипу у базі патентів.	
	Разом	16

6. Теми практичних занять

7. Теми лабораторних занять

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія становлення інтелектуальної власності. Характеристика деяких міжнародних договорів	2
2	Інтелектуальна діяльність як складова творчого процесу та соціально-економічного розвитку суспільства	2
3	Права інтелектуальної власності: поняття, джерела та співвідношення права інтелектуальної власності та права власності	4
4	Зміст права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності	4
5	Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні	4

6	Авторське право та суб'єкти АП	4
7	Об'єкти авторського права: поняття, види, твори, які не є об'єктами АП	4
8	Зміст авторського права	4
9	Суміжні права	2
10	Правова охорона суміжних прав	4
11	Об'єкти та суб'єкти патентного права	4
12	Порядок отримання (набуття) прав на об'єкти патентного права	4
13	Правила та основні вимоги написання та оформлення патентів	4
14	Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори	2
15	Права на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності та правова охорона нетрадиційних ОІВ	4
16	Українські та міжнародні бази патентів. Пошук патенту-прототипу у базі патентів.	4
17	Патентний пошук	4
18	Пошук МПК	4
19	Опис патента-прототипа	8
20	Опис винаходу (корисної моделі)	8
	Разом	80

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять у вигляді семінарів, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів.

11. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспитів.

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на практичних заняттях	0...3	4	0...12
Виконання і захист завдання	5...10	2	10...20
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Модульний контроль	0...20	1	0...20

Виконання і захист самостійної роботи	5...10	3	15...30
Усього за семестр			25...100

Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту/заліку складається з 4 теоретичних запитання. Максимальна кількість балів за одне запитання – 25 балів. Усього можливо отримати 100 балів.

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі семінарські завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Вміти орієнтуватися у законодавчій базі України щодо охорони інтелектуальної власності. Вміти оформити заявку на патент задля правової охорони корисної моделі.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити всі семінарські завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Знати історію розвитку інтелектуальної власності та її внутрішній зміст. Вміти працювати із законодавчою базою, знаходити необхідні постанови та закони. Знати загальну структуру патентного права в Україні та міжнародні угоди. Вміти працювати із базами патентів, знаходити патенти по ключових словах та за номером МПК. Мати навички щодо виявлення можливої потреби захисту інтелектуальної власності на розробку (корисну модель). Вміти оформити заявку на патент задля правової охорони корисної моделі.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та вміти застосовувати їх.

Шкала оцінювання: бальна та традиційна

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90-100	Відмінно	Зараховано
75-89	Добре	
60-74	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

14. Рекомендована література

Базова

1) Семків В. О. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів / В. О. Семків, Р. С. Шандра. – Львів: Галицький друкар, 2015. – 280 с.

2) Верба І. І. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник/ І. І.Верба, В. О.Коваль; за ред. С. В. Чікін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – 262 с.: 23 іл.

3) Губин, С. В. Основы патентного инжиниринга и авторских прав [Текст] : курс лекций / С. В. Губин, А. И. Яковлев ; МОНУ, Нац. аэрокосмический ун-т им. Н.Е. Жуковского "ХАИ". – К. : Миллениум, 2009. – 124 с.

Допоміжна

1) Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»

2) Конституція України.

3) Цивільний кодекс України.

4) Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. – К.: КНТ, 2005. – 520 с.

5) Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 431 с.

15. Інформаційні ресурси

1) Web-site Державної служби інтелектуальної власності України - <http://sips.gov.ua/>

2) Положення про Державну службу інтелектуальної власності України - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436/2011>

3) Web-site Державного підприємства «Український інститут промислової власності» - <http://www.uipv.org>

4) Web-site Українського центру інноватики та патентно-інформаційних послуг - <http://www.iii.ua>

5) Web-site Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав» - <http://www.uacr.kiev.ua>

6) Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності <http://www.wipo.int/portal/index.html.ru>